Gemeente Raalte

INFORMATIENOTITIE RAAD

Onderwerp	Jaarverslag en jaarrekening 2025 en kadernotitie en begroting 2027 van de VRIJ, GGD en ODIJS.
Zaaknummer	21269-2026
B&W vergadering	19 mei 2026
Portefeuillehouder	Dhr. R.J. (Rob) Zuidema: GR Veiligheidsregio Mevr. G.H. (Gerria) Toeter: GR GGD Dhr. A.H. (Alexander) Kreule: GR Omgevingsdienst
Behandelend ambtenaar	Veiligheidsregio (VRIJ): Geke Goosen Gemeentelijke Gezondheidsdienst (GGD): Michelle Bohan Omgevingsdienst IJsselland (ODIJS): Iris Visscher

Kennis te nemen van

Jaarverslagen en jaarrekeningen 2025 en de programmabegrotingen 2027 van de Veiligheidsregio IJsselland (VRIJ), Gemeentelijke Gezondheidsdienst IJsselland (GGD) en de Omgevingsdienst IJsselland (ODIJS).
De gemeenteraad heeft ten aanzien van het indienen van een eventuele zienswijze in de Beleidsnota Verbonden partijen besloten om de bevoegdheid hiertoe bij het college neer te leggen. In de genoemde beleidsnota is opgenomen dat de zienswijze wordt voorzien van een informatienotitie voor de gemeenteraad en indien gewenst twee weken, dus tot 3 juni as. de tijd heeft om te reageren op dit besluit.

Inleiding

De gemeente Raalte is verbonden aan drie gemeenschappelijke regelingen (GR-en). Dit zijn de Gemeenschappelijke Regelingen Veiligheidsregio IJsselland (VRIJ), Gemeentelijke Gezondheidsdienst IJsselland (GGD) en de Omgevingsdienst IJsselland (ODIJS). De vier GR-en hebben hun jaarverslag en jaarrekening 2025, kadernotitie en de programmabegroting 2027 toegezonden aan de gemeenteraad. Het college heeft besloten geen zienswijze in te dienen op de programmabegrotingen van de drie GR-en.

Regionaal Serviceteam Jeugd IJsselland (RSJ)

Jaarverslag en jaarrekening 2025
Dit is de laatste jaarrekening van het RSJ als zelfstandige gemeenschappelijke regeling (GR). Dit omdat de GR per 1 januari 2026 opgeheven is en het RSJ onderdeel is geworden van de GR GGD IJsselland. In 2025 is gewerkt aan herijking van de regiovisie jeugdhulp. Dit heeft geleid tot de Regiovisie Jeugdhulp IJsselland 2026 – 2031 die eind 2025 ter vaststelling aan de gemeenteraden is aangeboden. De Regiovisie is opgesteld in samenwerking met gemeenten, jeugdhulpaanbieders, ketenpartners en met input vanuit ervaringsdeskundigen en cliënten in de jeugdhulp.
Totaal heeft het RSJ het jaar 2025 afgesloten met een positief resultaat van € 21.334, -. Dit positieve resultaat is met name het gevolg van lagere personeelskosten en lagere opleidings- en wervingskosten. Uiteindelijk betekent dit in de specificatie van de totale verrekening dat de gemeente Raalte bij de afrekening van 2025
€ 95, - terugontvangt van het RSJ.

Veiligheidsregio IJsselland (VRIJ)

Jaarverslag en jaarrekening 2025
De jaarrekening 2025 van Veiligheidsregio IJsselland sluit af met een positief saldo van bijna 633.000 euro. Hiervan betreft 450.000 euro niet benutte BDuR -gelden. In 2024 konden deze nog niet volledig aangewend worden voor de projecten die hiertoe gestart zijn. Conform de voorwaarden van de BDuR-middelen mag dit overschot niet

leiden tot een verlaging van de gemeentelijke bijdragen of terugvloeien naar de deelnemende gemeenten. De gereserveerde middelen kunnen in 2025 en latere jaren worden ingezet voor projecten. Van het resterende deel van het resultaat, 183.427 euro, wordt voorgesteld om dit terug te storten aan de deelnemende gemeenten. Dit zal gebeuren op basis van de verdeelsleutel die is gehanteerd voor hun bijdragen in de programmabegroting 2024. Voor Raalte betekent dit een teruggave van ca. 12.290 euro.

Kadernota en begroting 2026
De kaderbrief 2027 en begroting 2027 zijn aangeboden. De kadernota beschrijft de beleidsmatige uitgangspunten, waarbinnen de begroting 2027 is opgesteld. De kaders zijn gebaseerd op de wet, beleidsaankondigingen van de rijksoverheid, regionaal beleid en eerdere besluitvorming in het algemeen bestuur. De ontwerpbegroting 2027 beschrijft op hoofdlijnen de voorgenomen activiteiten en bijbehorende middelen. De opgenomen prestatie-indicatoren zijn realistisch en sluiten aan bij eerder vastgestelde doelen. Veiligheidsregio IJsselland opereert financieel op de rand van de nullijn. De ruimte om tegenvallers op te vangen is vrijwel verdwenen, terwijl wettelijke en bestuurlijke opgaven blijven toenemen.

De VRIJ ontvangt in 2027, ca. 61.7 miljoen euro. De specifieke bijdrage per gemeente is berekend overeenkomstig de besluitvorming over de verdeelmethode op 8 december 2021. Het algemeen bestuur heeft gekozen voor de variant 50% historisch en 50% gemeentefonds. De gemeentelijk bijdrage voor Raalte ziet er als volgt uit:

- Bijdrage volgens de begroting 2026 € 3.070.365
- Indexering lonen en prijzen 2027 € 120.822
- Bijdrage Bevolkingszorg € 13.308

Totaal verschuldigde bijdrage 2027 € 3.204495

Gemeenschappelijke Gezondheidsdienst IJsselland (GGD)

Jaarverslag en jaarrekening 2025
In de jaarrekening 2025 is een positief resultaat van € 818.000 gerealiseerd. Ten opzichte van de prognose in de bestuursrapportage najaar 2025 is dit een positieve bijstelling van € 316.000. Deze positieve bijstelling komt met name voort uit incidentele meevallers als uitstel implementatie/livegang KD+, hogere opbrengsten projecten en aanvullende activiteiten, en lagere personele inzet c.q. inhuurkosten. Het resultaat is ook beïnvloed door een incidentele tegenvaller vanwege nakomende kosten COVID-19 uit voorgaande jaren. Het dagelijks bestuur is voornemens om het algemeen bestuur te adviseren om het overgrote deel van het rekeningresultaat 2025 terug te storten naar elf gemeenten o.b.v. verdeelsleutel aantal inwoners. Daarnaast is het voorstel om een deel van het resultaat te reserveren voor de in 2026 te maken kosten voor implementatie en livegang KD+. Over de bestemming van het resultaat zal aan het algemeen bestuur van 2 juli 2026 een voorstel worden voorgelegd.

Kaderbrief en programmabegroting 2027
Vanaf 1 januari 2026 is de GR RSJ opgeheven en zijn de taken toegevoegd aan de GR GGD IJsselland. De kaderbrief en programmabegroting GGD gaat dan ook over zowel GGD-taken als RSJ-taken.

Uitgangspunt voor de programmabegroting 2027 is de kaderbrief 2027 van de GGD en RSJ IJsselland, waarin het bestuur van de GGD de inhoudelijke en financiële kaders heeft vastgesteld. Deze is opgesteld aan de hand van de Begroting 2026 met toepassing van autonome ontwikkelingen zoals loon- en prijsindexering.
Daarnaast voorziet de GGD een aantal financiële uitdagingen en ontwikkelingen. Dit betreft het versterken van de Infectieziektebestrijding (IZB) door middelen voor de benodigde formatie beschikbaar te stellen. Hierdoor wordt de algemene gemeentelijke bijdrage vanaf 2027 gefaseerd verhoogd.

Eind 2024 heeft de GGD een analyse op het takenpakket en de daaraan gekoppelde financieringsstromen uitgevoerd. Aanleiding hiervoor was onder andere de (verwachte) mindere financiële positie van gemeenten. In deze analyse is gekeken naar mogelijkheden om efficiënter te werken en kosten te besparen maar ook naar benodigde investeringen om kwetsbaarheid van de publieke gezondheid te blijven bewaken. Dit heeft geresulteerd in een aantal bestuurlijke aandachtspunten. Een deel van deze bestuurlijke aandachtspunten zijn al verwerkt in de Programmabegroting 2026 (voornamelijk binnen de Jeugdgezondheidszorg).

De begroting 2027 laat een stijging zien van de algemene gemeentelijke bijdrage van € 1.569.000,-- ten opzichte van 2026. Dit betekent een stijging van de gemeentelijke bijdrage voor Raalte van € 119.000. Deze stijging valt toe te schrijven aan de autonome ontwikkeling van loon- en prijsindex en uitbreiding van infectieziektebestrijding.

Er zijn daarnaast verschillende ontwikkelingen die onzekerheid geven en nog niet financieel vertaald zijn in de begroting 2027 van de GGD. Het betreft:

- Vanwege een andere regio-indeling voor de Openbare Geestelijke Gezondheidszorg (OGGZ) zijn ook enkele taken aan de GGD opgedragen. Deze taken worden nu nog niet voor gemeenten Raalte, Olst-Wijhe en Deventer uitgevoerd en daarmee ook nog niet door gemeenten gefinancierd.
- Vanaf 2027 komt er een programmatische aanbod voor vaccinatie tegen gordelroos voor alle 60-jarigen. Landelijk zijn hiervoor middelen beschikbaar gesteld. Het is nog niet duidelijk of deze vaccinatie onderdeel wordt van het Rijksvaccinatieprogramma en hoe de financiering wordt vormgegeven. De middelen zijn ontoereikend om alle 60-jarigen te vaccineren. Het RIVM adviseert nog over de prioritering van leeftijdsgroepen. Dit kan gevolgen hebben voor de uitvoeringscapaciteit en de afstemming met gemeenten.
- De vaccinaties tegen maternale griep, Rotavirus en RSV worden door de GGD uitgevoerd maar vallen niet onder gemeentelijke verantwoordelijkheid. Het Rijk voert evaluaties en kostenonderzoeken uit om toe te werken naar overheveling naar gemeenten. De uitkomsten van de onderzoeken bepalen de financiële en organisatorische impact voor gemeenten en GGD.
- Landelijk en regionaal dient het Aanvullend Zorg en Welzijnsakkoord (AZWA) nog verder uitgewerkt worden. Het AZWA bevat meerdere onderdelen die direct raken aan de publieke gezondheid en de rol van de GGD. De middelen die vanuit het AZWA hiervoor beschikbaar komen landen voornamelijk bij gemeenten. Dit betekent dat gemeenten in gesprek moeten met de GGD over de inzet van deze middelen.
- Vanaf 2027 heeft de GGD vanuit de Regeling Aanvullende Seksuele Gezondheidszorg een rol in aanvullende SOA-zorg, PrEP-zorg en seksualiteit-hulpverlening. Vanuit het AZWA komen hiervoor structurele middelen beschikbaar. Het is nog niet duidelijk welke middelen hiervoor regionaal beschikbaar zijn.
- Het is nog niet volledig duidelijk wat de financiële effecten zijn van de bestuurlijke aandachtspunten (ombuigingen) uit de analyse van het takenpakket en de financieringsstromen van de GGD. In 2026 worden deze aandachtspunten verder uitgewerkt en ontvangen we inzicht in eventuele besparingen die dit kan opleveren.

Omgevingsdienst IJsselland (ODIJS)

Jaarrekening 2025

In 2025 is, anders dan in voorgaande jaren, meer werk uitgevoerd dan gepland. Voor alle deelnemers is 106,7% van de geplande VTHA-milieutaken afgerond. Dit heeft geleid tot een positief resultaat van € 582.590 (vóór bestemming). Dit bedrag wordt volgens een vaste verdeelsleutel teruggegeven aan de 11 deelnemende gemeenten en de provincie Overijssel. Voor de gemeente Raalte is dit, uitgaande van 9,52%, een bedrag van afgerond € 55.000. Deze wordt in de zomernota 2026 verwerkt als teruggave.

Het positieve resultaat bestaat uit twee delen. Een bedrag van € 191.359 komt uit de bestemmingsreserve. Daarnaast is € 391.231 ontstaan doordat de werkelijke inkomsten hoger waren dan begroot. Dit hogere resultaat komt door:

- Bij energie en duurzaamheid is een positief resultaat van € 380.000 behaald. Er is meer werk uitgevoerd dan vooraf was gepland. Ook zijn extra werkzaamheden uitgevoerd, onder andere voor energielabels C en E en binnen de SPUK THE-regeling.
- Bij toezicht en handhaving is een positief resultaat van € 178.000 gerealiseerd. Dit komt door een bijna volledige bezetting van medewerkers en een iets lagere gemiddelde personeelsinschaling dan verwacht.
- Een positief resultaat bij Vergunningen en Advies van € € 68.000.
- Bij bedrijfsvoering is het resultaat € 235.000 lager dan begroot. Dit komt vooral doordat een voorziening is opgenomen voor bovenwettelijk verlof en door extra kosten voor organisatieontwikkeling.

Voor onze gemeente is in 2025 102,2% van de geplande uren gerealiseerd. De toename komt doordat de vraag groter was dan verwacht. De overschrijding blijft binnen de vooraf begrote marge van 5%.

Ontwerpbegroting 2027

Als uitgangspunt voor de programmabegroting 2027 geldt de kaderbrief 2027 van de ODIJS. In de kaderbrief heeft het bestuur van de ODIJS de inhoudelijke en financiële kaders vastgesteld.

Programma's

De programmabegroting bestaat uit zes samenhangende programma's: Regulering, Toezicht en Handhaving, Advisering, Impactanalyse, Facultatieve taken en Projecten. Elk programma heeft eigen doelen en taken. Om deze goed uit te voeren, zijn gerichte investeringen nodig.

De taken van Omgevingsdienst IJsselland worden steeds moeilijker en urgenter. Ook neemt het werk toe. Daarom is een sterke en goed toegeruste organisatie nodig. Alleen zo kan ODIJS haar wettelijke taken zorgvuldig uitvoeren en op tijd inspelen op nieuwe maatschappelijke en technische ontwikkelingen.
De totale ontwerpbegroting 2027 is € 1.650.835 hoger dan de begroting van 2026. Deze stijging wordt verdeeld over de deelnemers. De toename komt door algemene kostenontwikkelingen, nieuwe wettelijke taken en investeringen om te komen tot een robuuste omgevingsdienst.

Een belangrijke ontwikkeling in 2027 is het verder versterken van een robuuste ODIJS. Uit onderzoeken van onder andere het Rijk, de VNG en het IPO blijkt dat het huidige systeem van vergunningverlening, toezicht en handhaving in Nederland niet goed genoeg werkt en in het verleden heeft geleid tot milieuschade. Daarom is landelijk afgesproken dat alle omgevingsdiensten uiterlijk 1 april 2026 moeten voldoen aan vastgestelde robuustheidscriteria. Het Algemeen Bestuur heeft in december 2024 besloten om hiervoor extra middelen beschikbaar te stellen via het zogenoemde rode spoor. Ook in 2027 zijn aanvullende investeringen nodig om deze ontwikkeling voort te zetten. Het benodigde bedrag bedraagt € 638.107 en wordt verdeeld over de deelnemers. Dit bedrag is hoger dan eerder geraamd, doordat loon- en prijsstijgingen uit voorgaande jaren zijn verwerkt. Deze bijstelling werkt ook door in 2028.

Meerjarenraming 2028 – 2030

De ontwerpbegroting 2027 bevat een meerjarenraming voor de jaren 2028 tot en met 2030. Deze raming laat zien hoe de financiën van ODIJS zich de komende jaren ontwikkelen. De begroting is structureel in balans: de vaste kosten worden gedekt door vaste inkomsten. Er is uitgegaan van een gelijkblijvend takenpakket. Bekende loon- en prijsstijgingen zijn meegenomen volgens de geldende richtlijnen.
De meerjarenraming geeft de deelnemers op tijd duidelijkheid over de verwachte bijdrage. Dit helpt gemeenten en de provincie bij het opstellen van hun eigen begrotingen.

In tabel 1 is de meerjarenraming voor 2028–2030 opgenomen. Voor de gemeente Raalte blijft de bijdrage in deze periode vrijwel gelijk. De verwachte toename is beperkt en wordt als nihil beschouwd.

Tabel 1 Meerjarenbegroting ODIJS 2028 – 2030, bijdrage Raalte

	2027	**2028**	**2029**	**2030**
Ontwerpbegroting 2027	€21.185.412	€21.238.160	€21.238.160	€ 21.238.160
Bijdrage Raalte bij een verdeelsleutel van 8,736%	€1.850.734	€1.855.342	€1.855.342	€1.855.342
Toename		€ 4.608	€ 4.608	€ 4.608

Vervolg en communicatie

In de Nota Verbonden Partijen is opgenomen dat de gemeenteraad geïnformeerd wordt over het besluit van het college en indien gewenst twee weken de tijd heeft om te reageren op dit besluit. Het college heeft op 19 mei 2026 hierover een besluit genomen. De gemeenteraad heeft hierdoor tot 3 juni 2026 om hierop te reageren. Na 3 juni worden de GR-en schriftelijk geïnformeerd over het genomen besluit.

burgemeester en wethouders van de gemeente Raalte,

de secretaris
Monique van Esterik

de burgemeester
Rob Zuidema